

forekommer det nedsatte Udvalg for høj, saa er det, vi siger: Maa vi saa ikke prøve paa en Ekspropriation? Det ærede Medlem fra Ribe gjorde endvidere opmærksom paa, at der er Udsigt til, at man næste Aar kan faa en hel Del Jord fra Len og Stamhuse. Ja, det er meget muligt, og faar vi Jord nok fra Len og Stamhuse, saa hverken køber eller eksproprierer vi Jord. Det er jo ikke saaledes, at man nu rejser ud og eksproprierer og køber Jord, hvad enten der er Brug for den eller ej. Man gør det kun, naar der er Brug for den. Men det, som mit Parti og jeg ønsker i saa Henseende, er, at vi nogenlunde kan tilfredsstille de Krav, som bliver stillet fra Befolkningens Side om at faa Jord. Og det ærede Medlem fra Ribe kan være ganske overbevist om, at dette Spørgsmaal slipper man ikke udenom ved at sige: Vi vil gøre alt muligt, men Ekspropriation er vi bange for, og den modsætter vi os.

Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) gjorde opmærksom paa, at Reglerne om det Nævn, der er foreslaaet i § 2, ønskede han forandret. Han mente, dette Nævn burde tage Hensyn til de forskellige Egne og ogsaa til Bornholm. Jeg mener, at dette Nævn vil tage disse Hensyn, men det kan vi altid tale om.

Det ærede 6te Medlem for Præstø Amt begyndte sin Tale med at sige, at det hele var kun en taktisk Manøvre. Ja, saadan kan man jo tage hele dette Spørgsmaal og mene, at det er en ren Bagatel, det betyder saa uendelig lidt, enten man faar nogen Lov eller ej, det gaar nok endda. Det er nu slet ikke sikkert, det ærede Medlem har Ret. Naar det ærede Medlem mente, det var en taktisk Manøvre, er det, fordi han gik ud fra, at man burde vide, at Ekspropriationsbestemmelserne ikke kunde blive vedtaget. Hvoraf skulde man for Resten vide det? Det er mig bekendt, at der er enkelte Medlemmer indenfor Venstre, som ikke er helt bange for denne Bestemmelse, og naar man rejser ude omkring i Landet, hører man ogsaa enkelte — jeg kunde godt nævne ret betydelige Navne, men det er jo ikke nødvendigt —, der mener, at man kan gaa til en saadan Bestemmelse, naar Forholdet er saaledes, at der er saa mange, der ønsker at faa Jord. Da Sagen var til Behandling i Fjor, var der ikke faa, der mente, at der var ikke saa forfærdelig mange, der vilde have Jord, og derfor var der ingen Grund til at vedtage Loven.

Det ærede Medlem for Hjørring Amts

4de Valgkreds (Thorhauge) henstillede, at man i Udvalget overvejede, om ikke Udstykningsforeningerne kunde komme i Betragtning ved dette Arbejdes Udførelse. Jo, det er netop det, man vil. Naar Loven bliver vedtaget, som den her foreligger, vil det Udvalg eller Nævn, der faar med Udførelsen af Loven at gøre, gøre alt muligt for at faa Jord frivilligt. Det ærede Medlem kan i saa Henseende være ganske rolig. Man har den Opfattelse, at naar der er foreslaaet Ekspropriation, er det den eneste Form, man vil bruge. Nej, tværtimod, man vil kun bruge Ekspropriation, naar der stilles ganske ublu Fordringer, som f. Eks. ved Vejanlæg. Kan Udstykningsforeningerne skaffe tilstrækkelig Jord straks i det frie Marked, bliver der slet ikke Brug for Ekspropriationsbestemmelsen. Det er blot nødvendigt for Helhedens Skyld at vedtage en saadan Bestemmelse.

Det ærede Medlem fra Sorø (Martin Hansen) spurgte mig, om jeg var enig med ham i den Betragtning, at naar en Mand havde en Ejendom, der var vurderet til 100 000 Kr., og solgte 40 Tdr. Land af den, maatte Prisen for de 40 Tdr. Land, selv om det var af den bedste Jord, fradraget, og saa blev Resten saa meget mindre værd. Det ærede Medlem mente, at Forslaget gaar ud fra den Betragtning. Men det mener jeg ikke, det gør. Jeg mener ikke, man ifølge Loven har Ret til at gaa ud fra den Vurdering, der er foretaget af Jorden. Der staar nemlig: „Erstatning ansættes af de i Ejendomsskyldloven nævnte Vurderingsmyndigheder, saaledes at Vurderingsraadet først prøver Rigtigheden af den fra den sidste almindelige Vurdering foreliggende Ansættelse og dernæst“ Dette Udvalg af Vurderingsmænd prøver altsaa først, om Ansættelsen staar i et passende Forhold til, hvad Jorden er værd, ikke under Hensyn til — det kan man ikke bruge i denne Forbindelse —, hvad Jorden er værd i Forhold til en middelstor Bondegaard, men hvad den er værd i Handel og Vandel. Det er vel det, man altid forstaar ved fuld Erstatning, en Erstatning i Henhold til, hvad Jorden er værd i Handel og Vandel. Jeg er ikke uenig med det ærede Medlem i hans Betragtning, men det staar ikke i Loven. Jeg mener, der er noget i den Betragtning, at den Værdi, Jorden har, naar Talen er om at beskatte den, ogsaa maa være den, den har, naar man skal sælge den.

Sluttelig maa jeg sige til det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Ulrich), der